

Uniwersytet Opolski

pl. Kopernika 11a, 45-040 Opole

tel. +48 77 541 5903-05

e-mail: rektorat@uni.opole.pl

www.uni.opole.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UCZELNIANEGO SYSTEMU
DOSKONALENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE OPOLSKIM
W ROKU AKADEMICKIM 2021/2022

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Realizacja zadań z planu operacyjnego na rok akademicki 2021/2022	4
III. Podsumowanie wyników analizy sprawozdania z doskonalenia jakości kształcenia	5
IV. Podsumowanie wyników analizy sprawozdania z oceny jakości kształcenia - Wyniki audytu	9
V. Przykłady Dobrych Praktyk.....	11
VI. Rekomendacje.....	12

I. Wprowadzenie

Sprawozdanie stanowi podsumowanie funkcjonowania Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2021/2022 w ramach poszczególnych obszarów podlegających monitorowaniu. Na strukturę sprawozdania składają się następujące elementy: wprowadzenie, realizacja zadań z planu operacyjnego 2021/2022; podsumowanie wyników analizy sprawozdania z obszaru doskonalenia jakości; podsumowanie wyników analizy sprawozdania z oceny jakości kształcenia - Wyniki audytu; przykłady dobrych praktyk; rekomendacje. Sprawozdanie z realizacji zadań w obszarze doskonalenia jakości kształcenia zostało przygotowane przez Dr Elżbietę Szymańską-Czaplak, przewodniczącą Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia (załącznik nr 1). Sprawozdanie z realizacji podejmowanych działań w roku akademickim 2021/2022 w obszarze oceny jakości kształcenia opracowała Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska, przewodnicząca Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia (załącznik nr 2). Sprawozdania zostały opracowane na podstawie wydziałowych sprawozdań oraz jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną. Sprawozdania przygotowane przez poszczególne jednostki miały jednakową strukturę, zawierały te same obszary oceny.

W roku akademickim 2021/2022 Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia realizował zadania sformułowane w strategii Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia przyjętej na lata 2021-2024. Zadania do wykonania w roku akademickim 2021/2022 wynikały z opracowanego na ten rok planu operacyjnego. Zadania były realizowane przez Uczelnianą Komisję ds. Doskonalenia jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisje ds. Oceny jakości Kształcenia. Komisje działały w następującym składzie:

Uczelniana Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia	Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia
Dr Elżbieta SZYMAŃSKA-CZAPLAK – Wydział Filologiczny; przewodnicząca Komisji Dr inż. Józef HUREK – pełnomocnik Rektora ds. Rekrutacji; Dr hab. Dawid SIODŁAK – Wydział Chemii; Dr Bartosz CHORKOWY – Wydział Ekonomiczny; Dr hab. n.med. Jacek JÓŹWIAK, prof. UO – Wydział Lekarski; Dr Zbigniew BONIKOWSKI Wydział-Matematyki, Fizyki i Informatyki; Dr hab. Adam DROSIK, prof. UO – Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej; Dr Dorota MASŁOWIEC – Wydział Nauk o Zdrowiu; Dr hab. Irena MUDRECKA, prof. UO – Wydział Nauk Społecznych; Dr hab. Paweł SOBCZYK, prof. UO – Wydział Prawa i Administracji; Dr Anna KOCOREK – Wydział Przyrodniczo-Techniczny;	Dr hab. Iwona DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA – Wydział Nauk Społecznych; przewodnicząca Komisji Dr hab. Anna POLIWODA, prof. UO – Wydział Chemii; Dr hab. Adam CZERWIŃSKI, prof. UO do 30.09.22 r Dr hab. inż. Dominika Malchar-Michalska od 01.10.22 r. - Wydział Ekonomiczny; Dr hab. Katarzyna MOLEK-KOZAKOWSKA, prof. UO – Wydział Filologiczny; Dr hab. n.med. KATARZYNA STĘPLEWSKA, prof. UO – Wydział Lekarski; Dr Grzegorz ENGEL – Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki; Dr Bartosz MAZIARZ – Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej; Dr Elżbieta SZLENK-CZYCZERSKA – Wydział Nauk o Zdrowiu; Dr hab. Joanna RYSZKA, prof. UO – Wydział Prawa i Administracji; Dr hab. Daniel JANECKI, prof. UO – Wydział Przyrodniczo-Techniczny;

<p>Dr hab. Bartosz POSACKI, prof. UO – Wydział Sztuki;</p> <p>Ks. dr hab. Mateusz POTOCZNY, prof. UO – Wydział Teologiczny;</p> <p>Mgr Katarzyna KRUPA-WALKOWIAK – Studium Języków Obcych;</p> <p>Mgr Mariusz PAJAŁ – Studium Wychowania Fizycznego i Sportu;</p> <p>Żaneta NIEMCZYK - przedstawiciel Samorządu Studenckiego do 30.09.22 r.</p> <p>Franciszek Posacki – przedstawiciel Samorządu Studenckiego od 01.10 22 r.</p>	<p>Prof. dr hab. Edward SYTY – Wydział Sztuki;</p> <p>Ks. prof. dr hab. Andrzej ANDERWALD – Wydział Teologiczny;</p> <p>Mgr Katarzyna PIĘTOS – Studium Języków Obcych;</p> <p>Mgr Marta ZDZUJ – Studium Wychowania Fizycznego i Sportu;</p> <p>Dr hab. Dominika MALCHAR-MICHALSKA, prof. UO – przedstawiciel Uniwersytetu Opolskiego w projekcie FORTHEM;</p> <p>Dominika STRZELCZYK – przedstawiciel Samorządu Studenckiego</p>
--	--

II. Realizacja zadań z planu operacyjnego na rok akademicki 2021/2022

Realizacja zadań przebiegała bez większych zakłóceń. Rok sprawozdawczy upłynął pod znakiem modernizacji i budowania narzędzi działań projakościowych na UO. Między innymi członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia:

- brali udział w konsultacjach dotyczących opracowania nowego Regulaminu Organizacji Praktyk w Uniwersytecie Opolskim. (Załącznik do zarządzenia nr 15 /2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.);
- uczestniczyli (w formie online) w spotkaniach z Polską Komisją Administracyjną podczas wizytacji na kierunkach wyznaczonych do oceny w roku akademickim 2021/2022;
- uczestniczyli w spotkaniach konsultacyjnych z przedstawicielem Najwyższej Izby Kontroli podczas kontroli na Wydziale Nauk o Zdrowiu dotyczącej zasobów kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia;
- przeprowadzili przegląd i dokonali aktualizacji procedur jakości kształcenia dostosowując ich treści do obowiązujących wewnętrznych i zewnętrznych aktów prawnych. Między innymi dokonano aktualizacji następujących procedur: Ogólnej procedury doskonalenia jakości kształcenia - oznaczenie procedur - SDJK -O-U1; Procedury oceny wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia - SDJK -O-U6; Procedury oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów - SDJK-0-U8; Procedury oceny realizacji procesu doskonalenia jakości kształcenia na UO dokonywanej przez nauczycieli akademickich - SDJK - O-U9; Procedury procesu dyplomowania - SDJK -O-U10; Procedury studenckiej oceny pracowników jednostek administracji Uniwersytetu Opolskiego; Procedury oceny jakości kształcenia dokonana przez absolwentów Uniwersytetu Opolskiego - SDJK -O-U13;
- Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2021/2022 opracował wniosek i otrzymał środki finansowe na realizację projektu „Jakość przede wszystkim – budowanie systemu zarządzania i kreowania kultury jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim”, realizowanego w ramach projektu pozakonkursowego pt. „Doskonałość dydaktyczna uczelni” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W realizacji projektu biorą udział pracownicy Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich;

Biura Kanclerza; Biura Jakości Kształcenia oraz członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W ramach projektu realizowane są następujące zadania:

- Utworzenie jednostki organizacyjnej ds. zarządzania jakością kształcenia;
- Laboratorium kompetencji – zostanie wstępna diagnoza poziomu kompetencji pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Opolskim;
- Aktualizacja System ewaluacji jakości kształcenia;
- Opracowanie „Katalogu dobrych praktyk”;
- Opracowanie zeszytu „Drogowskaz”;
- Transformacja dziekanatu;
- Podniesienie kompetencji kadry zarządzającej procesem dydaktycznym – realizacja szkoleń z zakresu jakości kształcenia dla dziekanów, zastępców dziekanów, koordynatorów kierunków i pracowników dziekanatu;
- Symulacja pracowni dydaktyczno-terapeutycznej.

Realizacja powyższych zadań ma na celu stworzenie możliwości przejścia z obecnego systemu doskonalenia jakości kształcenia na system zarządzania i kreowania kultury jakości kształcenia.

Projekt zostanie zakończony 30 września w nowym roku akademickim 2022/2023.

III. Podsumowanie wyników analizy sprawozdania z doskonalenia jakości kształcenia

Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie sprawozdań wydziałowych i jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną. W roku akademickim 2021/2022 Wydziałowe Komisje ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Komisje jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną odpowiadały na pytania z następujących obszarów:

1. Doskonalenia jakości procesu dyplomowania
2. Zapewniania udziału studentów w badaniach naukowych
3. Weryfikowania efektów uczenia się
4. Doskonalenia infrastruktury dydaktycznej
5. Aktualizowania kart przedmiotów z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych
6. Podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej

W zakresie doskonalenia jakości procesu dyplomowania nie stwierdzono większych nieprawidłowości. Wszystkie wydziały stosują się do ogólnouczelnianych aktów prawnych, regulaminów i procedur dotyczących procesu dyplomowania. Należy podkreślić, że każdy wydział dodatkowo wypracował zasady i regulacje uwzględniające specyfikę i formę przygotowania i obrony prac dyplomowych. Szczególnie chodzi tu o sposób wyboru promotorów i recenzentów oraz zatwierdzania tytułów prac dyplomowych, jak również monitorowania procesu dyplomowania¹.

Kolejne pytanie na które odpowiadały Komisje ds. doskonalenia jakości kształcenia to w jaki sposób zapewnia się udział studentów w badaniach naukowych. Zgodnie z programem kształcenia studenci uczestniczą w zajęciach przygotowujących do prowadzenia badań naukowych. Ze strony nauczycieli akademickich otrzymują wsparcie zarówno w uczeniu się jak rozwoju naukowym. Studenci są zapraszani do współpracy przy realizacji projektów badawczych, realizują swoje zainteresowania naukowe w studenckich kołach naukowych. Dzięki podpisanym porozumieniom z instytucjami,

¹ Załącznik nr 1. do Sprawozdania z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2021/2022 s. 2- 3.

organizacjami i przedsiębiorstwami studenci mają możliwość odbywania staży naukowych, praktyk oraz zbierania materiałów niezbędnych do prowadzenia badań naukowych i pisanie prac dyplomowych. Na niektórych Wydziałach prace dyplomowe studentów mają charakter eksperymentalny i przeważnie stanowią fragment większego projektu badawczego. Ponadto studenci mają możliwość publikowania artykułów naukowych w dedykowanych dla nich Zeszytach Naukowych lub czasopismach internetowych (Wydział Chemii). Bardzo często studenci publikują artykuły wspólnie z nauczycielami akademickimi (Wydział Ekonomiczny). Studenci są włączani w działalność artystyczną pracowników oraz realizację wspólnych projektów artystycznych (Wydział Sztuki). Z analizy sprawozdań wynika, że studentom na wszystkich Wydziałach zapewnia się udział w badaniach naukowych. Stwarza się możliwość uczestniczenia w przygotowaniu do pracy badawczej a także uczestniczenia w różnego rodzaju projektach badawczych. Studenci mają możliwość upubliczniania swoich prac oraz prezentowania wyników prowadzonych badań poprzez wystawy, prezentacje, pokazy bardzo często organizowane we współpracy z instytucjami zewnętrznymi. a także podczas udziału w seminariach naukowych, konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz wyjazdach studyjnych². Można stwierdzić, że w sprawozdaniach wskazano w sposób ogólny potencjalne możliwości aktywności studenckiej w obszarze badań naukowych ale nie wskazano żadnych nowych form oraz wskaźników (tzw. sprawności) monitorujących studencką aktywność, co nie pozwala na dokładniejsza analizę i ocenę tej aktywności³.

Na wszystkich kierunkach studiów weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się następuje poprzez oceny formujące (kolokwia, sprawdziany, odpowiedzi ustne, wykonane ćwiczenia praktyczne, sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych, referaty, projekty pisemne, aktywność na zajęciach) uzyskane w trakcie zajęć oraz podsumowujące (średnia ważona ocen formujących, egzamin pisemny lub ustny, praca zaliczeniowa, test, prezentacja multimedialna) pod koniec semestru – podstawowego etapu rozliczeniowego. Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot/moduł, pracy i egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się ustalonych dla procesu kształcenia przynajmniej na minimalnym, akceptowalnym poziomie. Wszystkie Wydziały posiadają wewnętrzne systemy weryfikacji efektów uczenia się dostosowane do specyfiki prowadzonych kierunków. Wszystkie Wydziały i jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną prowadzi monitoring postępów studentów. Większość wydziałów (Wydział Ekonomiczny, Wydział Matematyki Fizyki i Informatyki, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Przyrodniczo-Techniczny, Wydział Sztuki, Wydział Teologiczny) bazuje na procedurze uczelnianej, analizowana jest struktura ocen z poszczególnych przedmiotów na podstawie przygotowanych przez wykładowców Raportów z osiągnięcia efektów uczenia się. W jednostkach ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną (Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu) przeprowadza się weryfikację efektów uczenia się w ramach ewaluacji wyników osiąganych podczas realizacji zajęć, dodatkowo w Studium Języków Obcych w trakcie egzaminów ogólnouczelnianych z języka obcego na poziomie B2. W Studium Wychowania Fizycznego i Sportu przeprowadzane są testy diagnozy sprawnościowej, weryfikacji podlegają też umiejętności przygotowania organizmu do wysiłku i po zakończeniu ćwiczeń czy samodzielnego przeprowadzenia fragmentu zajęć. Na szczególną uwagę zasługują dobre praktyki w tym zakresie realizowane na Wydziale Filologicznym i Wydziale Nauk Społecznych. Wydziały weryfikację efektów

² Załącznik nr 1. do Sprawozdania z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2021/2022 s. 7-15

³ Załącznik nr 2. do Sprawozdania z realizacji systemu oceny jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2021/2022 s. 7

uczenia się prowadzą w formie elektronicznej za pomocą opracowanego własnego narzędzia opartego na Formularzach Microsoft. Taki sposób prowadzenia weryfikacji i monitoringu pozwala na zmniejszenie czasochłonności i pracochłonności prowadzonej analizy. Również zwrotność formularzy wypełnionych terminowo wzrosła. Narzędzie samo dokonuje analiz prostych, jednak to koordynatorzy kierunków pełnią kluczową rolę w opracowaniu wyników i formułowaniu wniosków z przeprowadzonej analizy. Należy zaznaczyć, że Wydziały stosują zróżnicowane metody i narzędzia weryfikacji efektów uczenia się dostosowując je do specyfiki prowadzonych kierunków i profilu kształcenia. Procedury weryfikacji efektów osiągniętych w czasie praktyk są takie same jak dla pozostałych przedmiotów; niemniej jednak, przedmiot Praktyka oprócz karty przedmiotu, w której są zawarte efekty uczenia się dodatkowo posiada Instrukcję Praktyk, odrębną dla każdego kierunku i profilu kształcenia.

Doskonalenia infrastruktury dydaktycznej – Wszystkie Wydziały prowadzą monitoring infrastruktury dydaktycznej i zasobów bibliotecznych. Pozwala to na systematyczne rozwijanie bazy dydaktycznej. Jednakże Wydziały sygnalizują, że podejmowane działania w dalszym ciągu są niewystarczające w stosunku do potrzeb. Wydział Filologiczny sygnalizuje brak wystarczającej liczby sal dydaktycznych. Jest to problem występujący od wielu lat. Na Wydziale pomimo tego, że sale dydaktyczne są obłożone od godziny 8.00-19.00 to wciąż wiele zajęć odbywa się w salach pozyskiwanych w innych budynkach. Sale te zostają uwolnione przez inne kierunki dopiero w październiku, co uniemożliwia prawidłowe ułożenie planów zajęć. Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki sygnalizuje, że sale dydaktyczne „przypisane” do wydziału są systematycznie przeznaczane na inne cele niż dydaktyka: szatnie bądź przeznaczane na działalność administracyjną. W zamian zajęcia dydaktyczne są prowadzone w pomieszczeniach SCK. Pomieszczenia te nie są dostosowane do prowadzenia zajęć dydaktycznych, a drogi i unikatowy sprzęt ofiarowany przez firmy: Fielmann, Hayne i Jai Kudo nie jest w pełni wykorzystany. Poważnym problemem sygnalizowanym przez władze wydziału jest przenoszenie się studentów na inne uczelnie z powodu „absurdalnych warunków prowadzenia zajęć w nieprzystosowanych do dydaktyki salach”⁴. Problem z dostępnością sal, szczególnie wykładowych i seminaryjnych sygnalizuje także Wydział Nauk o Zdrowiu. Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej przekazał informację o nie zrealizowanych większych projektach remontowo dostosowawczych do „nowej rzeczywistości Kształcenia” ze względu na brak środków finansowych⁵ Wydział Nauk Społecznych – Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oceniła, że jakość infrastruktury na kierunku Psychologia jest na krytycznie niskim poziomie. Komisja wskazuje, że na kierunku Muzykologia brakuje komputerów ze specjalistycznym oprogramowaniem np. do edycji nut, sprzętu audio. Wydział składał zapotrzebowanie jednakże nie otrzymano do dnia dzisiejszego komputerów i kamerek do nauki zdalnej⁶. Na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym koordynatorzy kierunków studiów zgłaszali potrzebę dokonania modernizacji lub uruchomienia nowych laboratoriów na wydziale. Monitoring zasobów biblioteczno-informacyjnych i edukacyjnych jest systematycznie prowadzony na wszystkich Wydziałach. Wydziały nie zgłaszały w tym obszarze żadnych nieprawidłowości.

Na wszystkich wydziałach prowadzona jest współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi przy modyfikowaniu programów studiów i kart przedmiotów. Prowadzone są badania ankietowe i dyskusje z których wnioski wykorzystywane są do aktualizacji programów i kart przedmiotów. Wydziały stosują swoje własne dostosowane do specyfiki kierunków wydziałowe

⁴ Załącznik nr 1. do Sprawozdania z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2021/2022 s. 26-29.

⁵ Jak wyżej.

⁶ Jak wyżej, s. 27.

procedury przeglądu i aktualizacji kart przedmiotów. Na przykład na Wydziale Nauki o Polityce i Komunikacji stosowana jest praktyka weryfikowania z użyciem dwóch metod:

- przed rozpoczęciem semestru nauczyciele akademicy otrzymują aktualnie obowiązujące karty przedmiotu, który będą realizować w danym semestrze z prośbą o weryfikację zapisów karty i ewentualną jej aktualizację.

- po zakończeniu zajęć prowadzący wypełniają arkusz sprawozdania, w którym przedstawiają status wykonania założeń zawartych w karcie przedmiotu – w bardziej praktycznym wymiarze, wskazując jakie „Realne” efekty zostały osiągnięte i w jaki sposób były wystawiane oceny. Na kierunku Muzykologia weryfikacja kart przedmiotów opiera się o dokument „ Interesariusz Muzykologii UO” zamieszczony na stronie internetowej kierunku. Sugestie interesariuszy zewnętrznych i studentów są brane pod uwagę przy aktualizacji kart przedmiotów. Na kierunku Pedagogika aktualizacja kart przedmiotów leży w gestii prowadzącego dany przedmiot. Na kierunku powołany został Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który ocenia realizowane plany studiów i programy nauczania oraz karty przedmiotów i efekty uczenia się pod kątem ich zgodności z obowiązującymi wymaganiami MSWiN, a także w celu doskonalenia i modyfikowania treści programowych i efektów uczenia się i dostosowania ich do aktualnego stanu nauki i warunków społeczno-kulturowych rynku pracy. Ocenia również zgodność programów kształcenia z obowiązującymi standardami. Wszystkie wydziały deklarują współpracę z pracodawcami, instytucjami i innymi podmiotami otoczenia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Wydziały wypracowały modele takiej współpracy dostosowane do specyfiki prowadzonych kierunków. Współpraca przejawia się w aktywnym udziale w budowie programów studiów pracodawców przyjmujących studentów na praktyki, opiniowaniu programów studiów przez pracodawców, udziale pracodawców i specjalistów w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Na wydziałach działają i służą pomocą w opiniowaniu programów studiów takie organizacje jak: Rada Ekspertów (na Wydziale Nauki o Polityce i Komunikacji Społecznej); Rada Interesariuszy (na Wydziale Prawa i Administracji); Rada Interesariuszy Zewnętrznych (na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym). Model na Wydziale Sztuki obejmuje opinie pracodawców wystawiane studentom po zakończeniu praktyk, bieżącą analizę potrzeb i oczekiwań instytucji zewnętrznych stale współpracujących z Wydziałem, które w przyszłości będą zatrudniać absolwentów Wydziału Sztuki. Na Wydziale Teologicznym monitorowany jest udział absolwentów poszczególnych kierunków w wyborze zatrudnienia w poznanych w ramach studiów specjalizacji.

Podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej. Na większości Wydziałów podnoszenie kompetencji dydaktycznych pracowników stanowi istotny element doskonalenia jakości kształcenia. Potrzebę podejmowania działań podnoszących kompetencje dydaktyczne zgłaszali pracownicy Wydziału Chemii, Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki, Wydziału Nauki o Polityce i Komunikacji Społecznej, Wydziału Nauki o Zdrowiu, Wydziału Nauk Społecznych, Wydziału Sztuki. Sugerują różne formy szkoleń: wykłady, seminaria, kursy o tematyce specjalistycznej dostosowanej do specyfiki kierunków oferowanych przez Wydział. Wydział Filologiczny podnosi kompetencje dydaktyczne pracowników w ramach Forum Dydaktyki Akademickiej. W ramach forum odbywają się szkolenia w kontakcie bezpośrednim i online, wydarzenia cykliczne i na zamówienie pracowników, spotkania prowadzone przez osoby spoza UO, ale też z Wydziału Filologicznego w ramach dzielenia się dobrymi praktykami. Na Wydziale Lekarskim Wieloprofilowe Centrum Symulacji Medycznej realizuje liczne szkolenia dla kadry kierunku lekarskiego z zakresu symulacji medycznej. Pracownicy INM podnoszą swoje kompetencje zawodowe biorąc udział w licznych kursach, szkoleniach, konferencjach i warsztatach. Na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki pracownicy biorą udział w kursach o charakterze ogólnym lub specjalistycznym. Główne zapotrzebowanie to kursy dające uprawnienia i

certyfikaty. Niestety, środki, które otrzymuje wydział na potrzeby dydaktyki są w zderzeniu z cenami wartościowych kursów zdecydowanie niewystarczające. W Instytutach prowadzi się wymianę doświadczeń w zakresie dydaktyki na platformach elektronicznych. Na Wydziale Nauki o Polityce i Komunikacji Społecznej najczęściej wybierane formy doskonalenia kompetencji to szkolenia, kursy, warsztaty, dyskusje panelowe, doradztwo i pomoc indywidualna. Tematy są bardzo zróżnicowane, od pomocy i wsparcia technicznego do kwestii aktywizacji studentów w ramach prowadzonych zajęć. Na Wydziale Nauki o Zdrowiu nauczyciele akademicy zgłaszają chęć stałego podnoszenia swoich kompetencji na kursach, szkoleniach i warsztatach. Proponowane tematy dotyczą przede wszystkim zagadnień ściśle związanych z nowymi trendami w tematyce specjalistycznej związanej z zajęciami o charakterze praktycznym. Na Wydziale realizowane są programy szkoleniowe dla studentów i nauczycieli w ramach projektu Partnerstw Strategicznych. Nauczyciele akademicy kierunku Pedagogika zatrudnieni na etacie dydaktycznym uczestniczą w szkoleniach i warsztatach metodycznych organizowanych przede wszystkim przez Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu i Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie. Szkolenia te dydaktycy odbywają we własnym zakresie. Prawie wszystkie Wydziały podkreślają, że realizacja szkoleń i form doskonalenia zawodowego jest zależna od możliwości pozyskania na nie środków finansowych. Na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym podnoszenie kompetencji dydaktycznych odbywa się poprzez udział w wymianach międzynarodowych organizowanych w ramach programu Erasmus +. Wyjazdy szkoleniowe lub w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych pozwalają na podniesienie zarówno kompetencji merytorycznych jak i językowych. Na Wydziale Sztuki nauczyciele akademicy zgłaszają potrzebę udziału w specjalistycznych kursach podnoszących ich kwalifikacje dydaktyczne i zawodowe, a także kompetencje językowe, najczęściej wskazywaną formą są szkolenia i warsztaty artystyczne. Nauczyciele akademicy, jako najbardziej pożądane, wskazują profesjonalne szkolenia z zakresu nowych mediów oraz obsługi specjalistycznego oprogramowania, kursy językowe pozwalające na prowadzenie zajęć w obcych językach, profesjonalne kursy i szkolenia z zakresu obsługi nowej aparatury badawczej, a także szkoleniowe warsztaty artystyczne w ośrodkach zagranicznych w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych i wielokulturowości. Pracownicy Studium Języków Obcych uczestniczą w konferencjach naukowych, w tym międzynarodowych, szkoleniach w ramach projektów międzynarodowych (Erasmus), formach kształcenia zdalnego, szkoleniach wewnętrznych (np. z zakresu obsługi systemów informatycznych UO oraz narzędzi multimedialnych), studiach podyplomowych oraz doktoranckich. Potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych nie zgłaszali pracownicy Wydziału Ekonomicznego oraz Wydziału Prawa i Administracji, chociaż władze Wydziału Prawa i Administracji widzą taką potrzebę. Szczegółowe działania podejmowane przez Wydziały i jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną w celu doskonalenia jakości kształcenia przedstawione zostały w załączniku nr 1. do niniejszego sprawozdania.

IV. Podsumowanie wyników analizy sprawozdania z oceny jakości kształcenia - Wyniki audytu

W roku akademickim 2021/2022 sprawozdanie sporządzone przez Wydziałowe Komisje ds. Oceny Jakości Kształcenia i komisje powołane w jednostkach ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną przyjęło nową formułę. Zgodnie z Uchwałą nr 1/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 września 2016 r. tj. z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgi Jakości Kształcenia obowiązującej w Uniwersytecie Opolskim Wydziałowe Komisje ds. Oceny Jakości Kształcenia i Komisje

jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną przeprowadziły w swoich jednostkach audyt wewnętrzny, a wyniki przedstawiły w Raporcie na formularzu przygotowanym przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. Komisje dokonały oceny działań wskazanych w sprawozdaniu sporządzonym przez Wydziałowe Komisje ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz sformułowały rekomendacje w zakresie dalszego postępowania w tym zakresie. Audyt dotyczył obszarów, które korespondowały z wybranymi wytycznymi PKA.

W roku sprawozdawczym wzięto pod uwagę sześć parametrów z długiej listy wskazywanej przez audytora zewnętrznego (PKA):

1. Doskonalenie jakości procesu dyplomowania.
2. Zapewnianie udziału studentów w badaniach naukowych.
3. Weryfikowanie efektów uczenia się.
4. Doskonalenie infrastruktury dydaktycznej.
5. Aktualizowanie kart przedmiotów z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.
6. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej.

Audyt nie wykazał rażących zaniedbań w żadnym z wymienionych obszarów. Stopień i zakres realizacji różnił się na poszczególnych wydziałach i kierunkach studiów oraz był uzależniony od ich specyfiki. Audytorzy, czyli Członkowie Wydziałowych komisji ds. oceny jakości kształcenia, wskazywali swoje rekomendacje i propozycje, które ich zdaniem mogą jeszcze udoskonalić proces dydaktyczny i podnieść jakość kształcenia audytowanej jednostki. Obok rekomendacji, wynikających bezpośrednio ze sprawozdań wydziałowych komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia, w dokumentach audytu pojawiały się również propozycje innych działań. Niektóre z nich dotyczyły wyłącznie konkretnego wydziału, ale było też sporo propozycji o charakterze ogólniejszym, które mogą rzutować na pracę na całej Uczelni. W odniesieniu do Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia przedstawiono między innymi takie działania w zakresie poprawy jakości kształcenia jak:

- opracowanie metod doskonalenia jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego;
- organizacja forum wymiany doświadczeń; częstsze organizowanie spotkań zespołów jakości kształcenia na poziomie uczelnianym;
- prowadzenie dalszych działań popularyzujących wiedzę na temat jakości kształcenia;
- opracowanie procedur przechowywania i obiegu dokumentacji dotyczącej jakości kształcenia;
- usprawnienie efektywności przekazywania informacji z poziomu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia do Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia – przesyłanie zmian dokonywanych w procedurach do przewodniczących Komisji;
- wprowadzenie cyklicznych spotkań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia z przedstawicielami Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia;
- przyjmowanie nowych procedur projakościowych po przeprowadzeniu konsultacji z wydziałami i wzięcie pod uwagę efektywność i realną możliwość wdrożenia procedur (ze szczególnym uwzględnieniem: SDJK-O-U5);
- wprowadzenie procedury dotyczącej realizacji przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia audytu wewnętrznego doskonalenia jakości kształcenia – obecnie brak wytycznych.

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wyników przeprowadzonego na wydziałach audytu z działań podejmowanych na rzecz doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2021/2022 przedstawiono w załączniku nr 2. do niniejszego sprawozdania.

V. Przykłady Dobrych Praktyk

Zarówno w sprawozdaniu z doskonalenia jakości kształcenia, jak i w sprawozdaniu z oceny jakości kształcenia wskazano szereg dobrych praktyk. Poniżej przedstawiono wybrane z spośród wielu przykłady dobrych praktyk wskazywane przez wydziały, jako systematyczne działania wpisujące się w stały kalendarz wydarzeń które wpływają pozytywnie i generują nową wartość w procesie doskonalenia jakości kształcenia⁷.

Dobra praktyka	Wydział
Wydział Filologiczny	
Dobłą praktyką poprawiającą działanie systemu jakości było wprowadzenie nowej formy komunikacji wewnątrz wydziału za pomocą cyklicznie wysyłanego newslettera, zawierającego najważniejsze informacje, instrukcje, linki czy przypomnienia o terminach wykonania zadań.	
Dobłą praktyką jest zapewnianie dostępności do instrukcji i dokumentów w języku angielskim i kompetentna obsługa studenta-obcokrajowca w dziekanacie i sekretariacie wydziału. Wydział cechuje kompetencja, otwartość i zaradność przy przyjmowaniu zagranicznych gości w ramach wizyt studyjnych.	
Pogłębiona i stała współpraca z biurami wsparcia mobilności i projektów oraz wykorzystanie oferty i innowacyjnych programów umiędzynarodowienia FORTHEM i Erasmus+ (w tym internationalization-at-home) to dobra praktyka która sprzyja podnoszeniu jakości dydaktyki powiązanej z badaniami naukowymi.	
Wydział Lekarski	
Dobłą praktyką zgłaszana przez wydział jest katalog form przeprowadzanych egzaminów pisemnych: dopuszcza się stosowanie raportów, krótkich ustrukturyzowanych pytań, testów wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testów wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testów wyboru Tak/Nie lub dopasowań odpowiedzi. Pracownicy realizujący kształcenie na kierunku lekarskim wykorzystują każdą z tych form, co wzbogaca i podnosi poziom jakości kształcenia.	
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	
Przykładem dobrej praktyki stosowanej jedynie na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki jest wprowadzenie dodatkowego etapu poprzedzającego zatwierdzenie pracy w APD, zwanego „przedobroną”, mającego na celu komisyjne sprawdzenie, czy praca może zostać dopuszczona do obrony.	
Przykładem dobrych praktyk może być powołanie zespołów ds. jakości prac dyplomowych na każdym kierunku studiów w dyscyplinach wiodących: matematyka, fizyka i informatyka. Praktyka ta jest stosowana do tej pory jedynie na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki.	
Wydział Nauk o Zdrowiu	
Organizacja cyklicznych spotkań i systematyczna współpraca z samorządem studenckim Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz kołami naukowymi działającymi na Wydziale Nauk o Zdrowiu wpisuje się w cykliczne działania, które można zaliczyć do katalogu dobrych praktyk.	
Realizacja badania ankietowego dotyczącego oceny satysfakcji studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Opolskiego z odbytych praktyk zawodowych obejmującego kolejny rok akademicki.	

⁷ Załącznik nr 2. Wyniki audytu wewnętrznego doskonalenia jakości kształcenia przeprowadzonego na wydziałach Uniwersytetu Opolskiego za rok akademicki 2021/2022, s. 22-26.

Wydział Przyrodniczo-Techniczny
Wskazuje jako dobrą praktykę powołanie dla wszystkich kierunków studiów Rady Interesariuszy Zewnętrznych .
Wydział Sztuki
Regularny monitoring karier zawodowych absolwentów WS wraz z respektowaniem jego wyników.
Upowszechnianie prac dyplomowych studentów poprzez prezentację ich w Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu i wydanie katalogu z wystawy Dyplomy 2022. Dodatkowo promocja osiągnięć dyplomowych studentów, za pomocą mediów społecznościowych, plakatów i banerów w przestrzeni miejskiej.
Prowadzenie warsztatów, szkoleń oraz przeglądów prac dla kandydatek i kandydatów na studia oraz prezentacja realizowanych przez Wydział działań artystycznych podczas Dni Otwartych Wydziału Sztuki oraz w trakcie trwania Nocy Kultury.
Wydział Nauk Społecznych
Od roku 2022/2023 wdrożona jest systematyczna diagnoza potrzeb szkoleniowych oraz możliwości ich rozwoju z wykorzystaniem zasobów uczelni (uczenie wzajemne, współpraca z innymi jednostkami UO) oraz zewnętrznych ofert szkoleniowych - kierunki Socjologia i Design.
Dobra praktyka godna polecenia to prowadzenie weryfikacji efektów uczenia się w formie elektronicznej za pomocą opracowanego własnego narzędzia opartego na Formularzach Microsoft. Taki sposób prowadzenia weryfikacji i monitoringu pozwala na zmniejszenie czasochłonności i pracochłonności prowadzonej analizy. Również zwrotność formularzy wypełnionych terminowo wzrosła. Narzędzie samo dokonuje analiz prostych, jednak to koordynatorzy kierunków pełnią kluczową rolę w opracowaniu wyników i formułowaniu wniosków z przeprowadzonej analizy.

VI. Rekomendacje

Po analizie sprawozdań sporządzonych przez wydziały i jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną oraz informacji pozyskanych w trakcie spotkań z członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia uważa się za celowe:

1. Stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej poprzez wypracowanie oferty szkoleń oraz innych działań w tym zakresie i określenie formuły w jakiej będzie rozwijana. Wprowadzenie możliwości uzupełnienia i podnoszenia kompetencji dla nauczycieli akademickich nie posiadających przygotowania metodycznego (pedagogicznego) oraz osób zatrudnionych z otoczenia biznesu do prowadzenia zajęć dydaktycznych.
2. Rozpatrzenie i uregulowanie problemu dotyczącego finansowania udziału studentów w realizacji projektów badawczych. Większość Wydziałów uważa, że pewnym utrudnieniem w realizacji projektów badawczych przez studentów jest kwestia struktury organizacyjnej, gdyż dwie niezależne jednostki - wydziały i instytuty – odpowiedzialne są za inne zadania. Wydział nie odpowiada za prowadzenie działalności naukowo-badawczej, stąd konieczność doprecyzowania, w jaki sposób Instytuty mogą wdrażać studentów w szerszym stopniu w badania naukowe.
3. Wprowadzenie tutoringów akademickich, jest to uzasadnione ze względu na możliwość indywidualnej pracy tutora ze studentem, która sprzyja pogłębianiu jego wiedzy i umiejętności, rozwojowi zdolności analitycznych, a także rozwija zdolność krytycznego myślenia i kompetencje

społeczne. Metoda tutoringu optymalnie odpowiada wymogom procesu kształcenia określonym przez Polską Ramę Kwalifikacyjną.

4. Wypracowanie sformalizowanych narzędzi, pozwalających na cykliczne diagnozowanie potrzeb studentów, jak i nauczycieli akademickich w zakresie infrastruktury dydaktycznej (umożliwiającego identyfikowanie/zgłaszanie potrzeb z wyprzedzeniem - przed rozpoczęciem roku akademickiego/kolejnego semestru) oraz uzupełnienie infrastruktury dydaktycznej o nowoczesny sprzęt multimedialny w salach wykładowych, które tego sprzętu nie posiadają np. tablice interaktywne.
5. Zintensyfikowanie współpracy, a nawet wypracowanie modelu współpracy z otoczeniem biznesowym i gospodarczym w opracowywaniu i aktualizacji programów studiów, zwłaszcza dla kierunków praktycznych zgodnie z oczekiwaniami pracodawców i tendencji na rynku pracy.
6. Konieczność zwiększenia wysiłków zarówno przez władze uczelni, pracowników jak i samych studentów w kreowaniu kultury jakości kształcenia. Między innymi chodzi o współpracę w upowszechnianiu informacji o dobrych praktykach doskonalących jakość kształcenia. Między innymi zainicjowanie dyskusji w kwestii możliwości wypracowania metod i narzędzi zwiększających aktywność nie tylko studentów ale i nauczycieli akademickich w wypełnianiu ankiet dotyczących nie tylko procesu dydaktycznego.
7. Zwiększenie roli i znaczenia Biura jakości Kształcenia w kreowaniu kultury jakości kształcenia oraz prowadzenia monitoringu i audytu na wydziałach i jednostkach ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną w zakresie spełniania założeń Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia.
8. Usprawnienie funkcjonalności systemów informatycznych obowiązujących w Uniwersytecie Opolskim : USOS, JSA, APD.

Obok rekomendacji, wynikających bezpośrednio ze sprawozdań wydziałowych komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia oraz raportów z audytu pojawiały się również propozycje innych działań. Niektóre z nich dotyczyły wyłącznie konkretnego wydziału, ale było też sporo propozycji o charakterze ogólniejszym, które mogą rzutować na pracę na całej Uczelni i funkcjonowanie Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim. Zgłaszane przez wydziały propozycje innych działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia przedstawiono w Załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania: Wyniki audytu wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia przeprowadzonego na wydziałach Uniwersytetu Opolskiego.

W imieniu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia

Dr Maria Bucka